

Enginyeria Mecatrònica

Examen Especial Càlcul Integral

Matemàtiques I GEMEC-09UV

RESPOSTES

16 de Desembre de 2022

1. (4 Punts) Calcula les següents integrals:

$$1. \int \frac{2}{3+x^2} dx \quad (1p) \quad 3. \int \sqrt{16-x^2} dx \quad (1p)$$

$$2. \int \cos^2 x dx \quad (1p) \quad 4. \int \frac{2x}{x^2-3x+2} dx \quad (1p)$$

Resposta:

$$1. \int \frac{2}{3+x^2} dx \quad (1p)$$

És fàcil notar que la integral s'assembla a la de l'arctangent. Aprofitant això fem:

$$\begin{aligned} \int \frac{2}{3+x^2} dx &= \int \frac{2/3}{1+x^2/3} dx = \frac{2}{3} \int \frac{1}{1+\left(\frac{x}{\sqrt{3}}\right)^2} dx \\ &= \frac{2\sqrt{3}}{3} \int \frac{1/\sqrt{3}}{1+\left(\frac{x}{\sqrt{3}}\right)^2} dx = \boxed{\frac{2\sqrt{3}}{3} \arctan\left(\frac{x}{\sqrt{3}}\right) + k} \end{aligned}$$

$$2. \int \cos^2 x dx \quad (1p)$$

En aquest cas cal recordar que $\cos^2(x) = \frac{1+\cos(2x)}{2}$. Per tant:

$$\int \cos^2 x dx = \int \frac{1+\cos(2x)}{2} dx = \frac{1}{2} \int 1 dx \frac{1}{4} \int 2 \cos(2x) dx = \boxed{\frac{1}{2}x + \frac{1}{4}\sin(2x) + k}$$

$$3. \int \sqrt{16-x^2} dx \quad (1p)$$

Aplicarem el canvi $x = 4 \sin(t)$ i $dx = 4 \cos(t)dt$:

$$\begin{aligned}\int \sqrt{16 - x^2} dx &= \int \sqrt{16 - 16 \sin^2(t)} \cdot 4 \cos(t) dt = 16 \int \sqrt{1 - \sin^2(t)} \cos(t) dt \\ &= 16 \int \sqrt{\cos^2(t)} \cos(t) dt = 16 \int \cos^2(t) dt = 16 \int \frac{1 + \cos(2t)}{2} dt = 8t + 4 \sin(2t) + k\end{aligned}$$

Desfent el canvi obtenim:

$$\int \sqrt{16 - x^2} dx = \boxed{8 \arcsin\left(\frac{x}{4}\right) + 2x \sqrt{1 - \frac{x^2}{16}} + k}$$

4. $\int \frac{2x}{x^2 - 3x + 2} dx$ (1p)

Es tracta d'una integral racional amb una fracció pròpia (grau del numerador menor que el grau del denominador). Per tant:

(a) Factoritzem el denominador:

Troblem les arrels del denominador: $x = 1$ i $x = 2$. Això ens indica que el denominador es pot expressar com

$$x^2 - 3x + 2 = (x - 1)(x - 2)$$

(b) Ara descomposem la fracció en una suma de fraccions més simples:

$$\frac{2x}{(x - 1)(x - 2)} = \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x - 2}$$

Desenvolupant l'expressió podem igualar els termes independents i els coeficients d' x per separat:

$$\begin{cases} 2 = A + B \\ 0 = -2A - B \end{cases}$$

d'on $A = -2$ i $B = 4$. Substituint a l'expressió:

$$\int \frac{2x}{x^2 - 3x + 2} dx = \int \frac{-2}{x - 1} dx + \int \frac{4}{x - 2} dx = \boxed{-2 \ln |x - 1| + 4 \ln |x - 2| + k}$$

■

2. (3 Punts) Calcula el volum d'una esfera de radi R a partir de la revolució d'un cercle del mateix radi centrat a l'origen de coordenades (3p)

Resposta:

Calcula el volum d'una esfera de radi R a partir de la revolució d'un cercle del mateix radi centrat a l'origen de coordenades (2p)

El volum de revolució de qualsevol corba al voltant de l'eix de les abscisses es calcula fent $V = \pi \int_a^b f(x)^2 dx$. Un esfera de radi R es genera a partir de la revolució d'un cercle del mateix radi, que ve donat per $f(x) = \sqrt{R^2 - x^2}$ entre $-R$ i R . Per tant:

$$\begin{aligned} V &= \pi \int_{-R}^R (R^2 - x^2) dx = \pi \int_{-R}^R (R^2 - x^2) dx \\ &= \pi \left[R^2 x - \frac{x^3}{3} \right]_{-R}^R = \pi \left[\left(R^3 - \frac{R^3}{3} \right) - \left(-R^3 + \frac{R^3}{3} \right) \right] = \boxed{\frac{4\pi R^3}{3}} \end{aligned}$$

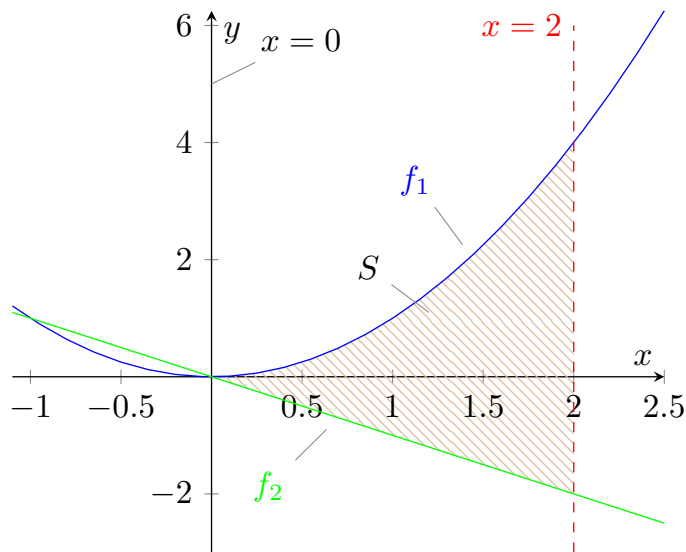
■ **3. (3 Punts)** Sigui S la regió delimitada per les corbes $f_1(x) = x^2$, $f_2(x) = -x$ i les rectes $x = 0$ i $x = 2$.

1. Representa gràficament la regió S (1p)
2. Troba l'àrea d'aquesta superfície. (1p)
3. Calculeu $\int \int_S (x+1)y dx dy$. (1p)

Resposta:

1. Representa gràficament la regió S

La Figura mostra les diferents corbes i la superfície S que delimiten.

■

2. Troba l'àrea d'aquesta superfície.

Per trobar l'àrea usem com a límits d'integració les dues rectes verticals:

$$S = \int_0^2 [f_1(x) - f_2(x)] dx = \int_0^2 [x^2 - (-x)] dx = \left[\frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right]_0^2 = \frac{8}{3} + \frac{4}{2} = \frac{14}{3}$$

■

3. Calculeu $\int \int_S (x+1)y dx dy$.

$$\begin{aligned} \int \int_S (x+1)y dx dy &= \int_0^2 \left[\int_{-x}^{x^2} (x+1)y dy \right] dx = \frac{1}{2} \int_0^2 [(x+1)y^2]_{-x}^{x^2} dx \\ &= \frac{1}{2} \int_0^2 [(x+1)(x^4 - x^2)] dx = \frac{1}{2} \int_0^2 (x^5 + x^4 - x^3 - x^2) dx \\ &= \frac{1}{2} \left[\frac{x^6}{6} + \frac{x^5}{5} - \frac{x^4}{4} - \frac{x^3}{3} \right]_0^2 = \frac{1}{2} \left[\frac{2^6}{6} + \frac{2^5}{5} - \frac{2^4}{4} - \frac{2^3}{3} \right] = \frac{26}{5} \end{aligned}$$

■

4. (3 Punts) Un cardioide ve donat per la funció $r = 1 - \cos(\theta)$:

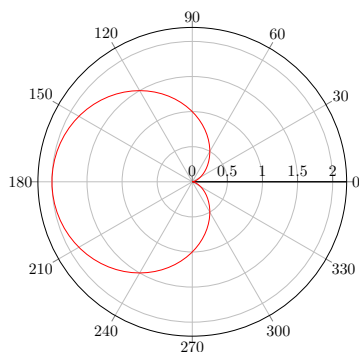
---

1. Dibuixa la funció. (1.5p)

2. Troba l'àrea de la regió delimitada per la funció. (1.5p)

Resposta:

1. Dibuixa la funció.

■

2. Troba l'àrea de la regió delimitada per la funció.

Per trobar la superfície d'una regió donada R només cal sumar els diferencials de superfície, $dA = dx dy$. En aquest cas, però, és més convenient fer l'operació en polars: $A = \frac{1}{2} \int_a^b r(\theta)^2 d\theta$. Substituint:

$$\begin{aligned} A &= \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} (1 - \cos(\theta))^2 d\theta = \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} (1 + \cos^2(\theta) - 2\cos(\theta)) d\theta \\ &= \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} \left(1 + \frac{1}{2}(1 + \cos(2\theta)) - 2\cos(\theta)\right) d\theta = \frac{1}{2} \left[\theta + \frac{1}{2} \left(\theta + \frac{1}{2} \sin(2\theta) \right) - 2\sin(\theta) \right]_0^{2\pi} = \frac{3\pi}{2} \end{aligned}$$

Podeu veure un vídeo explicatiu a <https://www.youtube.com/watch?v=seBgp5vX2fo>. ■